

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er inspireret af lignende undersøgelser i Norge og Sverige, hvor undersøgelserne iværksattes på regeringsinitiativ. I Norge er arbejdet afsluttet, medens undersøgelserne i Sverige stadig er i gang.

Baggrunden for forslaget om at iværksætte undersøgelser om magtforholdene og demokratiets vilkår i Danmark er ikke, at der slet ikke foretages sådanne undersøgelser, men derimod at disse undersøgelser er meget begrænsede, særlig når man sammenligner med tilsvarende undersøgelser i udlandet, f.eks. i de nordiske lande. Da der allerede foreligger materiale fra Norge fra de afsluttede undersøgelser og fra de igangværende svenske undersøgelser, vil vi i Danmark kunne spare en del egne ressourcer ved at udnytte de erfaringer, der allerede er gjort i Norge og Sverige.

Bemærkninger til de enkelte punkter

ad 1.

For at sikre et godt resultat er det vigtigt, at udvalget sammensættes alsidigt, således at såvel relevante forskningsmiljøer som de forskellige universiteter og højere læreanstalter inddrages i arbejdet. Endvidere at der ved udvalgets sammensætning tages hensyn til forskellig forskningsmæssig baggrund, f.eks. i følgende videnskabelige områder: statskundskab, nationaløkonomi, sociologi, psykologi, historie, kulturforskning, forvaltningslære og organisationsteori.

Ved inddragelse af 1 svensk og 1 norsk forsker som foreslået vil udvalget umiddelbart kunne drage nytte af de erfaringer, man har draget under undersøgelserne i Norge og Sverige.

Det bemærkes, at 1 norsk forsker tilsvarende er medlem af det tilsvarende udvalg i Sverige.

ad 2

Ved belysningen af forskellige befolkningsgrup-

pers indflydelse bør følgende forhold tages i betragtning:

- a. Kvinder i forhold til mænd.
- b. Forholdene mellem forskellige aldersgrupper.
- c. Indvandrergrupper i forhold til danske statsborgere.
- d. Personer med en kortvarig uddannelse i forhold til personer med længerevarende uddannelser.
- e. Forholdet mellem økonomisk dårligt og økonomisk velstillede.
- f. Enlige i forhold til personer, der lever i parforhold.
- g. Landbefolkning i forhold til bybefolkning.
- h. Arbejdere i forhold til funktionærer.
- j. Selvstændige i forhold til lønarbejdere.
- k. Selvstændige med ingen eller kun få ansatte i forhold til selvstændige med mange ansatte.
- l. Almindelige lønarbejdere i forhold til virksomhedsledere.
- m. Folkevalgte i forhold til embedsmænd og eksperter.
- n. Brugere af offentlige systemer i forhold til systemernes repræsentanter.

Det er vigtigt, at magtforholdene og demokratiets vilkår nu gøres til genstand for en grundig undersøgelse inden for alle områder i det danske samfund. Derfor skal såvel det private erhvervsliv og den offentlige sektor (stat, amter og kommuner) som arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer, interesseorganisationer i øvrigt, herunder idrætsorganisationer og foreninger med velgørende formål, finansverdenen i øvrigt, offentlige fonde og boligselskaber, samt familien inddrages i undersøgelsen. Samtidig vil det være naturligt at underkaste udenlandske interessers indflydelse på forholdene i Danmark en nærmere undersøgelse. En væsentlig del af undersøgelsesarbejdet vil bestå i at sammenligne, hvad man kan kalde det formelle demokrati, med de reelle muligheder og i tilslutning hertil belyse, i hvilken udstrækning disse muligheder reelt udnyttes.

Det pålægges udvalget aktivt at inddrage relevante forskergrupper i undersøgelserne og aktivt arbejde